

[Niels Helveg Petersen]

der er jo i øvrigt meget stor overskudskapacitet af raffinaderier i Europa osv. – slet ikke kan få vores tilslutning. Jeg tror, det ville blive et dyrere og et dårligere distributionssystem og et mindre kundevenligt system end det, vi har.

Der rejser sig altså, når vi kommer ned i de enkelte punkter, utroligt store problemer, som her er meget lemfældigt behandlet og principielt behandlet, og så må man også finde sig i at få en principiel afvisning, således som forslaget foreligger.

Honoré (KrF):

Kristeligt folkeparti tager afstand fra det foreliggende forslag fra Danmarks kommunistiske parti.

Rent principielt er vi tilhængere af, at private virksomheder, det private initiativ, sørger for de fleste mulige samfundsfunktioner, og at det offentlige kun overtager det, som det er absolut nødvendigt at det offentlige varetager. Vi mener endvidere principielt, at man skal respektere indgåede aftaler, frit indgåede aftaler, også hvis det viser sig senere hen, at en sådan aftale var mere fordelagtig for den ene af parterne, end man oprindeligt havde tænkt sig.

Staten indgik i sin tid en kontrakt med A. P. Møller. Det var, dengang man ikke vidste, om der var olie og gas i Nordsøen, og det var en virkelig økonomisk risiko for A. P. Møller dengang. Det har så senere vist sig, at denne kontrakt var meget gunstig for Dansk Undergrunds Consortium, og at deres risikovillighed er blevet særdeles rigt belønnet. Men at det har været fordelagtigt for dem, at staten dengang gav dem en så god kontrakt, som man ikke ville give i dag, berettiger os ikke til nu at ophæve denne kontrakt og nationalisere olien og gassen i Nordsøen.

Handelsministeren gjorde i sin tale opmærksom på, at man ved en ekspropriation ikke, som kommunisterne ifølge punkt 6 mener, vil kunne nøjes med en erstatning på basis af det investerede beløb. Erstatninger må derimod forventes at skulle ydes, ifølge handelsministerens opfattelse, på grundlag af forventede indtjeningsmuligheder. Det gør også, at det regnskab, der her er fremlagt, må formodes at være forkert.

I punkt 4 foreslår DKP, at staten importerer energi efter de mest stabile og billigste tilbud på verdensmarkedet, især sådanne til-

bud, hvorfra profitmotiver ikke kan true en stabil forsyning, og hvorfra politiske betingelser ikke er knyttet til tilbuddet. Det kunne interessere mig at vide, hvad det er for stater, DKP forestiller sig hermed. Hvis der tænkes på de kommunistiske stater i Europa, tror jeg ikke at deres forsyninger helt vil kunne leve op til nogen af de ting, der her nævnes. Så vidt jeg ved, skete der det, dengang oliepriserne gik i vejret, at de polske leverandører af kul ensidigt forhøjede prisen på kul, uanset at en anden pris var fastlagt i kontrakten. Og så vidt jeg ved, er finernes energiforsyning fra Sovjetunionen – jeg tror, det drejer sig om naturgas, men det er jeg ikke helt sikker på, det kan handelsministeren måske oplyse os om – blevet nedskåret. Hvis det derfor er dette, der tænkes på, er jeg ikke sikker på, at realiteterne helt svarer til det, forslagsstillerne forestiller sig.

Vi vil da gerne se på handelsministeriets korrektioner af de tal, som kommunisterne her har fremlagt, men af rent principielle grunde må vi afvise forslaget.

Mølgaard (DR):

Retsforbundets folketingsgruppe kan ikke tilslutte sig dette forslag fra Danmarks kommunistiske parti. Vi ser generelt ingen lykke i at skride til nationalisering eller socialisering af erhvervslivet. Det storkøbenhavnse område anvender hyppigere og hyppigere terminologien, at det går ad HT, når man gør på den måde, og hvad enten det så bliver skatteydere eller forbrugere der kommer til at betale regningen, er det i hvert fald den almindelige befolkning, der kommer til at betale for et driftssystem, der ikke er så rationelt, så godt og så billigt, som det kunne være. Det viser sig jo endda, at det ikke engang skaber større sikkerhed for leverance af service eller produkter fra servicestationer i praksis.

Vi tror, at der generelt opnås større effektivitet i produktion og distribution og dermed en bedre forbrugerservice ad privatinitiativets vej end ad den offentlige styrings vej. Vi ser sågar, at også i lande, hvor man har unddraget sig enhver afhængighed af »de syv søstre« har man opnået en anden afhængighed. I Finland f. eks. har oliepriserne haft nøjagtig samme udviklingsmønster, som de har haft i andre vesteuropæiske lande, sammenhængende med, at andre monopoler end